

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 26. februārī
(OR. en)

6346/18

COHOM 28
COPS 46
CONUN 56
COASI 36
MAMA 21
COEST 41
COAFR 46
CFSP/PESC 164
DEVGEN 17

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2018. gada 26. februāris
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos 2018. gadā

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos 2018. gadā, kurus Padome pieņēma 3598. sanāksmē, kas notika 2018. gada 26. februārī.

**PADOMES SECINĀJUMI PAR ES PRIORITĀTĒM ANO CILVĒKTIESĪBU FORUMOS
2018. GADĀ**

1. Cilvēktiesību ievērošana ir viena no Eiropas Savienības pamatvērtībām. Iestāšanās par cilvēktiesībām ir viens no galvenajiem mūsu ārējās darbības pīlāriem, kā atspoguļots ES globālajā ārpolitikas un drošības politikas stratēģijā. Cilvēktiesību veicināšana un aizsardzība ir pamatā multilaterālismam, un tā ir viens no ANO sistēmas centrālajiem pīlāriem. Miers un drošība, cilvēktiesības un attīstība ir nešķirami un viens otru papildina. Eiropas Savienība ir un arī turpmāk būs vadošs dalībnieks šajās trīs jomās.
2. Jo īpaši ņemot vērā to, ka šogad aprit Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 70. gadskārta, Eiropas Savienība pauž stingru atbalstu ANO ģenerālsekretāra solījumam pastiprināt cilvēktiesību jautājumiem pievērsto uzmanību un noteikt novēršanu un ilgtspējīgu mieru par ANO sistēmas prioritāti, cenšoties novērst konfliktu pamatcēloņus, tostarp pievēršoties cilvēktiesību pārkāpumiem. Sakarā ar 25. gadskārtu, kopš pieņemta Vīnes deklarācija un rīcības programma, ES arī atkārtoti uzsver savu stingro nostāju, ka visas cilvēktiesības ir vispārējas, nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas. Turklāt ES atgādina savu apņemšanos īstenot pienākumu aizsargāt, novērst un izbeigt cilvēktiesību pārkāpumus saistībā ar nežēlīgiem noziegumiem. Tā atbalsta ANO Deklarāciju par izglītību un apmācību cilvēktiesību jomā un aicina valstis rīkoties, lai to īstenotu.
3. Eiropas Savienība atkārtoti apstiprina savu stingro atbalstu ANO augstā cilvēktiesību komisāra un viņa biroja darbam un visai ANO cilvēktiesību sistēmai cīņā pret cilvēktiesību aizskārumiem un pārkāpumiem, tostarp, izmantojot konkrētām valstīm adresētus un tematiskus paziņojumus un rezolūcijas, izmeklēšanas komisijas, faktu vākšanas misijas un īpašās procedūras, vispārējo regulāro pārskatu un sniedzot aktīvu atbalstu visiem cilvēktiesību aizstāvjiem pret aizskārumiem vai pārkāpumiem, kurus veic gan valsts, gan nevalstiskas struktūras.

4. ES uzsver, ka visām ANO dalībvalstīm, tostarp Cilvēktiesību padomes locekļēm, jā saglabā visaugstākie standarti cilvēktiesību veicināšanā un aizsardzībā un pilnībā jā sadarbojas ar Padomi un tās mehānismiem. Tā atkārtoti apstiprina atbalstu Cilvēktiesību padomes efektīvai un lietderīgai darbībai un joprojām ir apņēmusies sadarboties ar visām valstīm un ar NVO pārredzamos, pārreģionālos procesos, lai stiprinātu Cilvēktiesību padomi, vienlaikus aizsargājot Padomes sasniegumus un ņemot vērā cilvēktiesību nozīmi plašākā ANO reformas kontekstā.
5. Līdztekus ciešai iesaistei ANO cilvēktiesību forumos Eiropas Savienība – tostarp ar ES īpašā pārstāvja cilvēktiesību jautājumos starpniecību un ciešā sadarbībā ar ES reģionālajiem īpašajiem pārstāvjiem – turpinās pilnībā izmantot visu pieejamo instrumentu un politiku klāstu, lai visā pasaulē veicinātu un aizsargātu cilvēktiesības, tostarp, izmantos divpusējos cilvēktiesību dialogus, integrēs cilvēktiesības ES politikā un citos divpusējos vai daudzpusējos dialogos un forumos, veiks vēlēšanu novērošanu, sniegs publiskus paziņojumus, īstenos publisko diplomātiju, finansēs projektus un diplomātisko rīcību. Mēs arī apsveiksim pozitīvu progresu partnervalstīs, veiksīm labu piemēru un labas prakses apmaiņu par cilvēktiesību jautājumiem visā pasaulē un turpināsim meklēt dialoga un sadarbības iespējas ar partneriem visos reģionos.
6. ES turpinās aktīvi iesaistīties starptautiskos centienos prioritārā kārtā panākt dzimumu līdztiesību, pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un sieviešu tiesību veicināšanu. Tā arī turpmāk centīsies panākt dzimumu līdztiesības aspekta integrāciju visā Cilvēktiesību padomes, Ģenerālās asamblejas un citu cilvēktiesību forumu darbā. Padome, atgādinot Eiropas Konsensu par attīstību, joprojām ir apņēmusies veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības un pilnībā un efektīvi īstenot Pekinas Rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*) rīcības programmu, un to pārskata konferenču rezultātus, un šajā sakarā tā joprojām iestājas par seksuālo un reproduktīvo veselību un tiesībām. ES arī turpmāk centīsies efektīvi īstenot ANO Drošības padomes Rezolūciju 1325 un pēc tam pieņemtās rezolūcijas par sievietēm, mieru un drošību un pastiprinās centienus novērst un izskaust visu veidu vardarbību un diskrimināciju pret sievietēm un meitenēm visā pasaulē.

7. Šogad, kad atzīmējam ANO Deklarācijas par cilvēktiesību aizstāvjiem 20. gadskārtu, Eiropas Savienība pauž nopietnas bažas par to, ka visos reģionos arvien pieaug pret cilvēktiesību aizstāvjiem vērsts spiediens, tostarp vardarbīgi uzbrukumi, piespiedu pazušanas gadījumi, ļaunprātīgas kriminālvajāšanas gadījumi, apgrūtināšas reģistrācijas kārtības, kā arī ierobežojumi saņemt finanšu līdzekļus. ES arī turpmāk nelokāmi aizstāvēs pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas cīnās par cilvēktiesībām, atsevišķus cilvēktiesību aizstāvjus, tostarp blogerus, žurnālistus, citus plašsaziņas līdzekļu pārstāvjus un cilvēktiesību juristus. Sevišķu uzmanību tā pievērsīs īpašiem riskiem, ar ko saskaras sievietes, pirmiedzīvotāju cilvēktiesību aizstāvji un citi cilvēktiesību aizstāvji neaizsargātās situācijās, tostarp LGBTI cilvēktiesību aizstāvji, un multiplajiem apdraudējumiem, ar ko saskaras, aizstāvot pret pārkāpumiem, kas saistīti ar darījumdarbību, un gadījumos, kas attiecas uz tiesībām uz zemi. ES turpinās uzstāties pret iebiedēšanu, aizskaršanu un represijām pret indivīdiem un grupām, kas sadarbojas ar ANO, tās pārstāvjiem un mehānismiem cilvēktiesību jomā, un turpinās nosodīt šādu rīcību, un šajā sakarā tā atkārtoti pauž atbalstu ANO ģenerālsekretāra vietniekam cilvēktiesību jautājumos, tostarp viņa šajā jomā paveiktajam darbam.
8. Starptautiskā sabiedrība nekādā ziņā nedrīkst piekrist nesodāmībai, ja notiek genocīds, noziegumi pret cilvēci, kara noziegumi vai starptautisko humanitāro tiesību un starptautisko cilvēktiesību pārkāpumi un aizskārumi. Tādēļ ES turpinās savus ilgstošos centienus izbeigt nesodāmību, stiprināt atbildību un atbalstīt pārejas tiesiskumu. Saskaņā ar starptautiskajām humanitārajām tiesībām un principiem uz civiliedzīvotājiem un civiliem objektiem attiecas vispārēja aizsardzība, tos nedrīkst padarīt par uzbrukuma mērķi un humānajai palīdzībai būtu jāspēj tos sasniegt. Turklāt, jo īpaši šogad, kad atzīmējam Eiropas Kultūras mantojuma gadu, ES pauž bažas par to, cik bieži un kādā mērā tiek iznīcināts kultūras mantojums, un aņņemas atbalstīt attiecīgos centienus un iniciatīvas dažādos ANO forumos nolūkā pievērst pastiprinātu uzmanību šādiem aktiem un meklēt veidus to novēršanai.

9. Eiropas Savienība atkārtoti pauž atbalstu Starptautiskajai Krimināltiesai un Romas statūtu – kam šogad aprit 20. gadskārta – universālumam. Mēs atzinīgi vērtējam lēmumu agresijas noziegumiem piemērot Starptautiskās Krimināltiesas jurisdikciju saskaņā ar iepriekšējā Dalībvalstu asamblejas sanāksmē izveidoto sistēmu. Dalībvalstu pilnīga sadarbība un šīs tiesas universālums ir būtiski, lai Starptautiskā krimināltiesa efektīvi pildītu solījumu par reālu tiesiskumu. Šajā sakarā ES pauž dziļu nožēlu par Burundi bezprecedenta izstāšanos no Romas statūtiem.
10. ES arī turpinās atbalstīt spēcīgu cilvēktiesību aizsardzības sistēmu Eiropas kontinentā, kuras stūrakmeņiem arī turpmāk jābūt Eiropas Padomei un Eiropas Cilvēktiesību konvencijai.
11. ES visās savās ārējās attiecībās turpinās veicināt daudzveidības respektēšanu, aizsargājot un veicinot to personu cilvēktiesības, kas pieder pie nacionālajām minoritātēm, tostarp jau iegūtās tiesības, saskaņā ar piemērojamām ANO un Eiropas Padomes normām un standartiem.
12. Cilvēktiesību padomē un ANO Ģenerālās asamblejas Trešajā komitejā ES turpinās ierosināt iniciatīvas par cilvēktiesību stāvokli KTDR, Mjanmā/Birmā un Burundi. Tā atbalstīs rīcību attiecībā uz Irānu, nelikumīgi anektēto Krimas Autonomo Republiku un Sevastopoles pilsētu (Ukraina), Kongo Demokrātisko Republiku un Sīriju. ES turpinās aicināt valstis un citas puses pilnībā sadarboties ar Cilvēktiesību padomes mehānismiem un īpašajām procedūrām un nodrošināt tiem pilnīgu, neierobežotu un netraucētu piekļuvi. Tā turpinās pieprasīt, lai grūtībās nonākušajiem cilvēkiem tiktu nodrošināta dzīvības glābšanai vajadzīgā palīdzība, tostarp Jemenā, Sīrijā, Mjanmā/Birmā, Lībijā, Dienvidsudānā, Kongo Demokrātiskajā Republikā, Centrālāfrikas Republikā, kā arī Gazas joslā un valdības nekontrolētajos Ukrainas apgabalos. ES sekmēs to, lai visos atbilstošajos cilvēktiesību forumos, tostarp Cilvēktiesību padomē, pienācīgu uzmanību pievērstu cilvēktiesību stāvoklim Gruzijas reģionos – Abhāzijā un Činvali reģionā/Dienvidosetijā. ES turpinās pieprasīt nekavējoties izbeigt briesmīgos cilvēktiesību aizskārumus un pārkāpumus, no kuriem dažus var uzskatīt par noziegumiem pret cilvēci, un saukt pie atbildības vainīgos KTDR, Sīrijā, Mjanmā/Birmā, Burundi un Dienvidsudānā.

13. ES uzstājas pret nāvessodu jebkādos apstākļos un uzskata, ka nāvessods ir nopietns cilvēktiesību un cilvēka cieņas pārkāpums. Tur, kur nāvessods ir atcelts, mēs mudinām valdības šo svarīgo sasniegumu aizsargāt konstitūcijā un ratificēt Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām Otro fakultatīvo protokolu. Ja spēkā ir moratorijs, mēs mudinām valdības to ievērot un virzīties uz nāvessoda atcelšanu. Būtu jāatturas no jebkādiem regresīviem soļiem. Tur, kur nāvessods joprojām pastāv, ES aicina tā izmantošanu pakāpeniski atcelt un uzstāj, ka tā izpildē būtu jāievēro minimālās starptautiskās prasības. ES turpinās vērsties pret nāvessoda izpildi, jo īpaši masveida izpildi vai gadījumiem, kad nāvessods tiek piemērots par nodarījumiem, ko paveikušas personas, kuras nav sasniegušas 18 gadu vecumu, vai kuros pārkāpti citi minimālie standarti. Pēc tam, kad rezolūcija par nāvessoda moratoriju ANO ĢA 71. sesijā ir saņēmusi stingru starpreģionālu atbalstu, ES turpinās atbalstīt ANO darbu – jo īpaši Cilvēktiesību padomē un ANO ĢA 73. sesijā –, kura mērķis ir panākt, lai nāvessodu atceltu visā pasaulē.
14. ES turpinās iesaistīties cīņā pret spīdzināšanu un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību vai sodīšanu, jo īpaši, ja to izmanto tiesībsardzības iestāžu darbinieki un drošības spēki. ES vajadzības gadījumā turpinās atgādināt attiecīgajām valstīm, tostarp Sīrijai, Saūda Arābijai, Mjanmai/Birmai, Burundi, Kongo Demokrātiskajai Republikai, Bangladešai un Lībijai par to pienākumiem šajā sakarā. ES joprojām pauž bažas par ziņām, ka pastāv sliktas izturēšanās un spīdzināšanas gadījumi aizturēšanas laikā Ķīnā, un aicina iestādes tos rūpīgi izmeklēt.

15. ES aicina visas valstis nodrošināt, lai piespiedu pazušanas un sodīšanas ar nāvi bez tiesas sprieduma gadījumi, ko veic publiski vai privāti spēki, tiktu nekavējoties un efektīvi izmeklēti objektīvā un pārredzamā veidā, kas nodrošina vainīgo personu saukšanu pie atbildības, un pauž bažas par šādiem gadījumiem jo īpaši Lībijā, Sīrijā, Mjanmā/Birmā, Bangladešā, nelikumīgi anektētās Krimas Autonomajā Republikā un Sevastopoles pilsētā (Ukraina), valdības nekontrolētajos apgabalos Ukrainā, Krievijas Federācijā, Filipīnās, Pakistānā, Burundi un Venecuēlā.
16. Atgādinot iepriekšējos secinājumus, ES atkārtoti pauž stingru un viennozīmīgu nosodījumu terorismam visos tā veidos un izpausmēs neatkarīgi no tā, kurš to veic un kādā nolūkā. Pilnībā apzinoties nopietnās problēmas, ko terorisma draudi un vardarbīgs ekstrēmisms rada valstu stabilitātei un drošībai, ES aicina visas valstis nodrošināt, lai atbildes reakcija uz teroristu noziegumiem tiktu īstenota, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības, tostarp starptautiskās cilvēktiesības, starptautiskās bēgļu tiesības un starptautiskās humanitārās tiesības. Tā uzsver, cik svarīga ir teroristu noziegumos cietušo personu tiesību aizsardzība un veicināšana.
17. Atbilstoši Vīnes deklarācijai un rīcības programmai ES arī turpmāk arvien lielāku uzmanību pievērsīs ekonomisko, sociālo un kultūras tiesību aizsardzībai un veicināšanai, kā arī turpinās centienus, kas vērsti uz Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanu, izmantojot uz tiesībām balstītu pieeju nolūkā īstenot ilgtspējīgas attīstības mērķus, tostarp cilvēktiesības veselības, izglītības, pārtikas, mājokļa, droša dzeramā ūdens un sanitārijas jomā un pienācīgas kvalitātes nodarbinātības jomā, kā arī sociālās aizsardzības minimuma izstrādē un plašākā tvērumā, un nolūkā novērst dzimumu atšķirību. Tā atbalstīs un sekmēs līdzdalību kā būtisku labas pārvaldības instrumentu.

18. ES atkārtoti apstiprina, ka ar visi cilvēku tirdzniecības veidi, tostarp migrantu un bēgļu tirdzniecība, ir smags cilvēktiesību aizskārums un pārkāpums, organizētās noziedzības veids un apdraudējums mieram, demokrātiskai pārvaldībai un tiesiskumam. Tā turpinās strādāt, jo īpaši kopā ar ANO un Āfrikas Savienību, lai uzlabotu migrantu un bēgļu cilvēktiesību aizsardzību Lībijā un citur.
19. Turklāt ES uzsver nepieciešamību efektīvi aizsargāt cilvēktiesības, sevišķu uzmanību pievēršot īpašiem riskiem, kas skar neaizsargātā situācijā esošos. Tā atgādina, ka piespiedu pārvietošana bieži rada sarežģītas problēmas. Neatbilstīga migrāciju var radīt būtiskas problēmas un negatīvas sekas attiecībā uz izcelsmes, tranzīta un galamērķa valstīm. ES turpinās uzsvērt, cik svarīga ir starptautisko bēgļu tiesību, tostarp neizraidīšanas principa, ievērošana, starptautisko cilvēktiesību ievērošana un pienākums aizsargāt cilvēkus no cilvēku tirdzniecības un citu veidu ļaunprātīgas rīcības, un joprojām ir stingri apņēmusies nodrošināt tiesības meklēt patvērumu. ES joprojām ir pilnībā iesaistīta diskusijās par ANO globālajiem paktiem, kas balstīti uz ANO 2016. gada septembra deklarāciju par bēgļiem un migrantiem. Tā atzīst, ka valstīm ir suverēnas tiesības noteikt, ko uzņemt savā teritorijā, un tām ir tiesības un pienākumi pārvaldīt un kontrolēt savas robežas kā svarīgu valstu drošības elementu, pilnībā ievērojot savas starptautiskās saistības.
20. ES turpinās nosodīt gadījumus, kad netiek ievērota atsevišķu personu vai grupu brīvība un drošība, tostarp apstiprinātos patvaļīgas apcietināšanas un aizturēšanas gadījumos, kā jo īpaši noticis Venecuēlā, Eritrejā, Ķīnā, Turcijā, jo īpaši, kad 2016. gada jūlijā notika apvērsuma mēģinājums un pēc tam, un okupētajās palestīniešu teritorijās, tostarp Izraēlas veiktu patvaļīgu Palestīnas nepilngadīgo arestu.

21. ES turpinās nelokāmi atbalstīt tiesības uz uzskatu un vārda brīvību tiešsaistē un bezsaistē, tostarp attiecībā uz žurnālistiem un blogeriem, un pulcēšanās un biedrošanās brīvību visā pasaulē, un turpinās aicināt valstis, tostarp Krievijas Federāciju, Ķīnu, Bahreinu, Burundi, Baltkrieviju, Sudānu, Ēģipti, Turciju, Vjetnamu, Irānu un Kongo Demokrātisko Republiku pārtraukt ierobežot šīs brīvības, kas tiek darīts, piemērojot nesamērīgus tiesību aktus, kas tās sašaurina un pārmērīgi ierobežo pilsoniskās sabiedrības organizāciju telpu. ES turpinās nosodīt slepkavības, vardarbību, iebiedēšanu un vajāšanu, kas vērstas pret žurnālistiem un citiem plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem un ko veikuši valsts un nevalstiski pārstāvji.
22. ES aicina visas valstis, tostarp Kambodžu, Venecuēlu, Azerbaidžānu, Etiopiju, Gabonu, Togo, Krievijas Federāciju un Baltkrieviju izpildīt savas saistības attiecībā uz politiskajām brīvībām, tostarp politiskās opozīcijas tiesībām, tiesībām uz miermīlīgu protestu, tiesībām uz dalību publisko lietu risināšanā, un ievērot demokrātijas normas un tiesiskumu.
23. ES turpinās sekmēt reliģijas vai ticības brīvību attiecībā uz visām personām, stingri uzstāties pret reliģisko neiecietību un censties panākt lielāku aizsardzību pret diskrimināciju, vajāšanu un vardarbību personām, kas pieder pie reliģiskām un citām minoritātēm, visā pasaulē. ANO Ģenerālajā asamblejā un Cilvēktiesību padomē tā turpinās iniciatīvas par reliģijas vai ticības brīvību, īpašu uzmanību pievēršot iepriekš uzņemto saistību izpildei. ES turpinās visā pasaulē uzstāties pret visiem rasisma, rasu diskriminācijas un ksenofobijas veidiem un pret neiecietību, kas ar to saistīta. ANO forumos un savā ārējā darbībā tā turpinās sekmēt līdztiesības un diskriminācijas aizlieguma principus un apkarot diskrimināciju jebkura iemesla dēļ, tostarp diskrimināciju dzimuma, rases, etniskās vai sociālās izcelsmes, reliģijas vai ticības, politisko vai jebkuru citu uzskatu, invaliditātes, vecuma, seksuālās orientācijas vai dzimumidentitātes dēļ.

24. ANO forumos ES turpinās uzņemties iniciatīvas par atbalstu bērnu tiesībām un sadarbosies ar plašāku ANO dalībvalstu loku, lai sekmētu šo prioritāti, jo īpaši bērnu tiesību sekmēšanu un aizsardzību, tostarp saistībā ar bruņotiem konfliktiem, nabadzībā dzīvojošiem bērniem un visu veidu vardarbības izskaušanu, tostarp iebiedēšanu un kaitīgu praksi, piemēram, bērnu, agrīnas un piespiedu laulību un sieviešu dzimumorgānu kropļošanu.
25. ES turpinās sadarboties ar visām ieinteresētajām personām visā pasaulē pie iniciatīvām, kuru mērķis ir nodrošināt ANO Vadošo principu uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām īstenošanu, tostarp izmantojot valstu rīcības plānus, un veicināt atbildību par cilvēktiesību pārkāpumiem un nepieciešamību panākt efektīvu tiesisko aizsardzību visiem, kas cietuši no cilvēktiesību aizskārumiem un pārkāpumiem, un atzinīgi vērtē savstarpējas mācīšanās iespējas, īstenojot šos vadošos principus.
-